

ΟΜΙΛΙΑ

**ΓΙΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ
ΣΤΗΝ ΚΡΙΣΗ ΜΙΛΗΣΕ ΧΘΕΣ
Ο ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΟΣ
ΜΑΪΚΑ ΧΕΡΤΣΦΕΛΤ**

ΣΕΛΙΔΑ 54

TA NEA / ΠΑΡΤΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΣΤΩΝ

Ο καθηγητής Ανθρωπολογίας του Χάρβαρντ Μάικλ Χέρτσφελντ, στη χθεσινή διάλεξή του στο Διεθνές Κέντρο Ελληνικών και Μεσογειακών Σπουδών με θέμα «Κρίση και δημιουργικότητα: η Ελλάδα και η αναμόρφωση του πολιτισμού»

Η διάλεξη του «Μιχαλιού»

Οι μελέτες του Μάικλ Χέρτσφελντ στην Κρήτη τού χάρισαν ένα παρατσούκλι. Στη χθεσινή διάλεξή του με θέμα «Κρίση και δημιουργικότητα», ήταν η φήμη του που προσείλκυσε το κοινό

ΤΟΥ ΝΙΚΟΛΑ ΖΩΗ

«Διαρρήξτε τις πελατειακές σχέσεις και στο εξωτερικό», αφού η πατρωνία της ΕΕ, είπε ο Μάικλ Χέρτσφελντ, «είναι κι αυτή νομιμοποιημένη μορφή διαφθοράς»

Οχι, δεν έμοιαζε με κρητικό γλέντι, παρ'όλο που ο καθηγητής Ανθρωπολογίας στο Χάρβαρντ Μάικλ Χέρτσφελντ είναι αγαπητός στην Κρήτη (στα Ζωιανά για την ακρίβεια) λόγω των εκεί ανθρωπολογικών ερευνών του, ήδη από το '70. Αντί για άρρενες με στιβάνια, στο κοινό της χθεσινής εκδήλωσης στο Διεθνές Κέντρο Ελληνικών και Μεσογειακών Σπουδών, εγχώριο εκπρόσωπο του College Year in Athens, ήταν φοιτητές ή φοιτήτριες με γυαλιά. Καθηγητές και καθηγήτριες ή απλοί ενδιαφερόμενοι.

Και άκουσαν τον Χέρτσφελντ, στη διάλεξη με τίτλο «Κρίση και δημιουργικότητα: η Ελλάδα και η αναμόρφωση του πολιτισμού», να μιλάει για πράγματα όπως η «κρυπτοαποικιοκρατία», που σημαίνει χοντρικά ότι το ελληνικό κράτος συστήθηκε υπό την πίεση της Δύσης να απεμπολήσει τα ανατολικά του χαρακτηριστικά, προτιμώντας μια μίμηση του παρελθόντος του. Ή για την πολιτισμική «ουσιοκρατία», την πεποίθηση ότι το να τοποθετείσαι σε έναν πολιτισμό σημαίνει ότι περιέχεις και εσύ κάποια υποτιθέμενη ουσία του. «Κάτι που στην Ελλάδα», είπε ο Χέρτσφελντ, «η Χρυσή Αυγή το ανάγει και στη βιολογία. Λες και το αίμα έχει οποιαδήποτε σχέση με τον πολιτισμό».

Τον άκουσαν να συνδέει τα παραπάνω με προσωπικές του ιστορίες από την ελληνική καθημερινότητα, όπως τότε που είχε πέσει θύμα ληστείας, και στο αστυνομικό τμήμα επέμεναν να τον ρωτούν αν οι δράστες

ήταν αλλοδαποί. Ή τότε που επέστρεψε στα Ζωιανά και παρατήρησε ότι η κρεοφαγία, κάποτε δείγμα ανδρισμού, είχε παραχωρήσει λίγο χώρο (και εδώ το κοινό γέλασε με την ψυχή του), στις σαλάτες.

Ο άνθρωπος που λέγεται ότι βρήκε το φως του από έναν Κρητικό - ο οφθαλμίατρος Γιάννης Παλλάκκαρης τον είχε χειρουργήσει γιατρεύοντας την ασθενή όρασή του - είπε ακόμη ότι όλα αυτά μπορούν να δώσουν χρήσιμες για τον καιρό της κρίσης ιδέες. Για παράδειγμα: «Απομακρύνετε τη Χρυσή Αυγή, που δεν είναι νεοναζιστικό κόμμα, αλλά ευθέως ναζιστικό». «Χτίστε νέες μορφές επιχειρηματικότητας, που καλλιεργούν το συνεργατικό πνεύμα». «Πείτε στην Ευρωπαϊκή Ένωση ότι τα μέλη της πρέπει να κρίνονται με ενιαία πρότυπα», όχι με στερεότυπα. Αλλά και «επαναπροσδιορίστε τη σχέση με το παρελθόν, όχι γιατί δεν έχετε σχέση με αυτό, αλλά γιατί κατασκευάστηκε τον 19ο αιώνα από τη Δύση».

Πώς θα γίνουν όλα αυτά; «Το να βλέπεις τον πολιτισμό σαν κάτι στατικό, όχι σαν διαδικασία, γεννάει ρατσισμό», συνέχισε ο Χέρτσφελντ πριν παραδοθεί στις ερωτήσεις του κοινού. «Όμως ο πολιτισμός δεν μένει στο ίδιο σημείο. Κινηθείτε μπροστά, πάρτε ρίσκα. Οι φίλοι μου στα βουνά το κάνουν. Η ανθρωπολογία το κάνει. Το College Year in Athens, το ίδιο. Και η Ελλάδα, που αποτελείται από "καταφερτζήδες", συνέχισε σε άπταιστα ελληνικά, «μπορεί να το κάνει».